

שכל מלוה אחת אם הפסיק וסח בינחיים אינו חוזר ומברך כמו בהלל שמברכין קודם לקריאתו ואעפ״כ בין פרק לפרק פוסק ולא סולרך לחזור ולברך וכו׳ עכ״ל, הרי דמפרש לדברי הגאונים דטעמא דמפסיקין בו הוא טעם על עלם הברכה, דלהכי א״ה לברך עליו בשביל ההפסקה, אולם מלשון המרדכי שכתב לפי שמפסיקין בו ואינו אלא כקורא בעלמא, נראה שמפרש לדברי הגאונים כמש״כ, דהא דמפסיקין בו הוא רק סייעתא לעיקר הדין דהלל זה אינו נאמר בחורת קריאת הכלל רק בתורת אומר שירה כמו שהביא הר״נ בשמם וזהו הכלל רק בתורת אומר שירה כמו שהביא הר״נ בשמם וזהו גם עשמא דמפסיקין בו ואומרים אוחו לחלאין וכמש״כ למעלה, וממילא ל״ק גם קושיית הרמב״ן הכ״ל.

שוב הראו לי בברכה משולשת ברכות דף ל״ה בתוס׳ רי״ח ובתוס׳ הרא״ש על הא דאמרינן שם שאין אומרים שירה אלא על היין שכתבו וז״ל הרבה שירות מינו בלא יין כגון הלל שבשחיעת פסחים וכו׳ וכן בלילי פסחים ובמלחמה הדאשכחן ביהושפע וכו׳ עכ״ל, ולכאורה מ״ש הני חלתא הלל דנקעי הלא איכא י״ח ימים שגומרין בהם את ההלל. אלא ודאי הדבר מבואר כמש״ה דשאני הני חלתא הלל דיסודם הוא דין אמירת שירה ולא ככל הלל של י״ח ימים שיסודו הוא דין קריאה ולא שייך כלל להך מילתא דא״א שירה

פ״ד הד"א כמה נרות הוא מדליק בחנוכה מלותה שיהיי כל בית ובית מדליק נר אחד וכוי והמהדר כל בית ובית מדליק נר אחד וכוי והמהדר את המלוה מדליק נרות כמנין אנשי הבית נר לכל אחד ואחד וכי והמהדר יותר על זה ועושה מלוה מן המובחר מדליק נר לכל אחד בלילה הראשון ומוסיף והולך בכל לילה ולילה נר אחד כילד הרי שהיו אנשי הבית עשרה בלילה הראשון מדליק בליל שמיני שמונים נרות עכ״ל, והמבואר מדברי הרמב״ם דהא דאמרינן נר לכל אחד ואחד אין פירושו שכל אחד ידליק בפ״ע, הדלקה נינהו, אולם בשו"ע סיי תרע״א סעיף בי כתב שם הדלקה נינהו, אולם בשו"ע סיי תרע״א סעיף בי כתב שם הרמ״א ויש אומרים דכל אחד מבני הבית ידליק עכ״ל, נראה המפרש דהא דאמרינן נר לכל אחד ואחד פירושו הוא שכל אחד מדליק עכ״ל, נראה המפרש דהא דאמרינן נר לכל אחד ואחד פירושו הוא שכל אחד מדליק בפ״ע, וכבר הקשה בבית הלוו על הרמ״ל אחד מדליקין בשביל כולם מדברי הרמב״ם הנ״ל שמבואר להדיא דמדליקין בשביל כולם מדברי הרמב״ם הנ״ל שמבואר להדיא דמדליקין בשביל כולם

ביחד ולא שתכא כדלקב מיוחדת לכל אחד ואחד. ואשר יראה לומר ביסוד פלוגתתם, דהנה ברמב"ם פ"ב מהלי מילה הל"ד כתב ז"ל המל כל זמן שעוסק במילה הוזר בין על הלילין שמעכבין בין על לילין שאין מעכבין פירש על לילין המעכבין הוזר על לילין שחיכן מעכבין חיכו חוזר עכ"ל, ויעו"ש בכ"מ והג"מ שם דרש"י והטור חולקין ע"ז וס"ל דזהו רק במל בשבת שם הוא דנאמר הדין דאם פירש הויא התחלה בפייע ולא ניתן שבת להדחות בשביל לילין שאינן מעכבין אבל בחול לעולם חוזר אף על לילין שאינן מעכבין משום הידור מלוה, והנה בשבת דף קל"ג מאן תנא פירש אינו חוזר אמר רבב״ח אמר ר״י ר״י בנו של ריב״ב כיח דתניח י״ד שחל לכיות בשבת מפשיט חת כפסה עד החזה דברי ר"י בנו של ריב"ב וכוי ממחי עד כחן ל"ק ר"י בנו של ריב"ב החם וכו׳ אלא אמר רב אשי הא מני ר"י היא דתנן בין שנראה בעליל וכרי מחללין עליו את השבת ר"י הומר נרחה בעליל חין מחללין עליו חת השבת ממחי וכוי חלא אמרי נהרדעי רבנן דפליגי עליי דר"י היא דתנן ארבעה כהנים נכנסין וכוי אלו מושכין ואלו מניחין טפחו של זה בלד טפחו של זה משום שנאמר לפני תמיד ר"י אומר אפילו אלו נוטלין ואלו מניהין אף זה היי תמיד ש"כ, והנה לפי לוקימתי

הם משוררים בליל החקדש חג והוא ליל אכילת הפסח עכ"ל,
ולפי דברי הבה"ג הנ"ל הרי הפיי בזה פשיט, דיאמרו הלל
על גאולתן כמו בליל החקדש חג, וא"ב דימה הכחוב הלל
של גאולתן כמו בליל החקדש חג, וא"ב דימה הכחוב הלל
זה שאומרים איתו על גאולתם להלל של לילי פסחים דהיינו
הלל של שירה ולא בחורח קורין, וא"ע בזה. ואם נימא כן,
י"ל דזהו ביאור דברי המ"מ שחילק בין אמירת הלל בימים
הקבועים לאמירתו על כל לרה שלא תבא שנגאלין ממנה,
וכוולתו למש"ב דהקרא דהשיר יהיי לכם דקמייחי ליי הראב"ד,
היינו הלל של שירה שאומרים אותו בשעה שנגאלין מן
הלירות, אבל לאמרו בימים הקבועים שזהו דין נוסף של
קריאת הלל בלא תורת אמירת שירה, זה כל יסידו ושיקרו
הוא רק מד"ם, ולא נכלל בהקרא דהשיר יהיי לכם, וכמש"כ
למעלה.

והנה בר"י רפ"ב דברכות הכיה בשם ר"ת שסובר ג"כ כדברי בה"ג הנ"ל ומוסיף עוד דבהלל זה מברכין על קריאתו אע״פ שלא היו גומרין אותו יעו״ש בדבריו, ולכחורה הדבר לריך ביחור, מ"ש הלל זה משחר הלל דפשיטח שחין מברכין רק על כלל שלם, ובכדית תנית בתוספתת דמנחות פ"ו דהלל ושבח ותפלה מעכבים זח"ז דהיינו דבעינן דוקא כלל שלם ולא הלי כלל, ומ"ש כלל זה דסגי גם צמקלת לברך עליין, [ואע"ג דלשי ר"ת בעלמו מברכין גם על הלל של ר״ח והוהמ״פ אף שאומרים אותו בדילוג, התם דינא אחרינא הוא משום דם"ל דמברכים על המנהג]. אולם לפמש"כ דהלל זה שכל ישראל אומרים אותו על גאולתם יסודו הוא דין אמירת שירה ולא דין הלל של קריאה, אייכ יייל דזהו החילוק שביניהם גם לענין דין גומר, דבהלל של קריחה כל ההלל כולו מעכב וכדתנית בהתוספתת הנייל דמעכב זח"ז, וזכו דקאמרינן י"ח ימים שכיחיד גומר בכן את ככלל, דביינו דמלותו כוא דוקא באמירת יכל ככלל, ומקלת כלל לאו כלל כוא, אולם כ"ז כוא בדין כלל של קריאה דהיינו בימים בקבועים, הבל בכלל שכל ישראל הומרים חותו של גחולתן שיסודו הוא דין אמירת שירה על הגם, וכמש"כ, בזה ליכא דינא דניבעי דוקא כל ההלל ביחד, וזהו שכתב ר״ת שיכולים לאמרו ולברך עליו אע״פ שלא היו גומרין אותו, ואשכחן כה"ג בהלל שהיו אומרים בשעת שחיעת פסח דתון בפסחים דף ס"ד ר"י אומר מימיכם של כת שלישית לא הגיעו לאהבתי וגו׳ מפני שעמה מועטין, הרי דבהלל שחומרים חותו בתורת שירה כמו בשחיטת פסחים גם מקלת הלל ככל הלל, וה"נ בהלל של כל ישראל דכוותה כיון דיסודו הוא דין אמירת שירה ולא דין קריאת הלל, ליכא דינא שנצערך לגומרו כולו דוקה כמו בהלל של יחיד בימים הקבועים, והן הן דברי ר"ת הנ"ל, וכמש"ל. והנה בר"ל פסחים לאחר שהביא דברי ר״ה גאון דלהכי אין מברכין על הלל של לילי פסחים משום שאין אנו קורין אותו בתורת קורין אלא בתורת אומר שירה סיים ע"ז דכן הסכימו הגאונים רב למח ור"י וכן׳, ובמרדכי פסחים כתב וז"ל על קריחת כלל שבלילי פסחים כתבו כגאונים שאין מברך עליו לגמור לפי שמפסיקין בו לאכול סעודתו ואינו אלא כקורא בעלמא וכן פיי רב למח ורב האי שאין אלא כקורא בעלמא עכ״ל, ולכאורה שני טעמים נפרדים כם טעמא דמפסיקין בו וטעמא שאין קורין אותו בתורת קורין אלא בתורת אומר שירה, ומה זה דכיילי להו בחדא, ולכאורם הדבר ל"ב. אולם לפי דברינו הנ"ל י"ל דבאמת יסוד הדבר אחד הוא, דמדמפסיקין בו ואין אומרים אותו כולו ביחד ש"מ דאינו נאמר בתורת קריאת כלל רק בתורת אומר שירה, ולהכי אומרים אותו לחלאין דאין בו דין גומר, והן הן דברי המרדכי שכתב לפי שמפסיקין בו וחינו חלח כקורת בעלמת. והנה ברמב"ן פסחים הביה דברי רב למח גאון וטעמא דמפסוקין בו והקשה ע"ז וז"ל והלא הם אמרו

